

AH-107

April-2023

B.Ed., Sem.-IV

B-112 : Psychology

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચનાઓ : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.
(3) દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તે પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.

1. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (A) અનુબંધ એટલે શું ? મનોવિજ્ઞાનનો ગુજરાતી ભાષા, વિજ્ઞાન અને સામાજિક વિજ્ઞાન સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ સહ સમજાવો.
- (B) મનોવિજ્ઞાનમાં સામાયિકનું મહત્વ સમજાવી, તમે વાંચેલ સામાયિકનું તમારા શબ્દોમાં વર્ણન કરો.

અથવા

- (A) મનોવૈજ્ઞાનિક ખંડની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, મનોવૈજ્ઞાનિક ખંડના સાધનોની યાદી બનાવી, મનોવિજ્ઞાનના શિક્ષક તરીકે મનોવિજ્ઞાન ખંડની જાળવણી માટે શું પગલા લેશો ?
- (B) મનોવિજ્ઞાન વિષયમાં કઈ-કઈ સહ-અભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરી શકાય ? તેનું જીવન કૌશલ્યના વિકાસમાં મહત્વ સમજાવો.

2. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (A) વિધાયક મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપી, તેના ધ્યેયો અને સુખના પ્રકારોની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.
- (B) મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળાનું માળખું સવિસ્તાર સમજાવો.

અથવા

- (A) શાળામાં મનોવિજ્ઞાનના શિક્ષક બનવા માટેની યોગ્ય શૈક્ષણિક લાયકાત, વ્યાવસાયિક સજ્જતા અને કૌશલ્યો સમજાવો.
- (B) પાઠ આયોજન કરતી વખતે સંદર્ભ સાહિત્યનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ, શા માટે ? ઉદાહરણ દ્વારા સમજૂતી આપો.

3. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (A) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી, ધોરણ-12ના મનોવિજ્ઞાન પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.
- (B) સારા શૈક્ષણિક સાધનોના લક્ષણો જણાવો.
- અથવા**
- (A) મનોવૈજ્ઞાનિક સુખાકારીનો અર્થ અને તેના માપનની રીતોનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.
- (B) દૃશ્ય સાધન તરીકે ચાર્ટ્સ અને વર્તમાન પત્રોનું મહત્વ સમજાવો.
4. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (A) પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ અને સુખાકારીની સમજૂતી આપો.
- (B) પ્રેરણા એટલે શું ? પ્રેરણા ચક્રની સમજૂતી આપો.
- અથવા**
- (A) નિંદ્રા અને તેની પ્રઘાટતાના તબક્કાઓ વર્ણવો.
- (B) સ્વ-પ્રગટીકરણ અને સુખ વિગતે સમજાવો.
5. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 7 પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14
- (1) મનોવિજ્ઞાન સંબંધિત કોઈપણ બે સામયિકોના નામ જણાવો.
- (2) જીવન કૌશલ્ય એટલે શું ?
- (3) મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.
- (4) પ્રેરણા એટલે શું ?
- (5) સુખના પ્રકારો જણાવો.
- (6) અસરકારક શિક્ષકની કોઈ એક લાક્ષણિકતા જણાવો.
- (7) O.H.P. નું પૂરું નામ જણાવો.
- (8) મોડેલ્સ એટલે શું ?
- (9) TAT નું પૂરું નામ લખો.
- (10) ચેતનાની વ્યાખ્યા આપો.
- (11) ઉત્તેજક ઔષધો કોને કહેવાય ?
- (12) યોગનું જીવનમાં મહત્વ જણાવો.

Seat No. : _____

AH-107

April-2023

B.Ed., Sem.-IV

B-112 : Psychology

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Options are internal.
(3) Figures to the right indicate total marks of the question.

1. Answer any **one** set of questions given below : **14**

- (A) What is correlation ? Explain with illustration the correlation of Psychology with Gujarati Language, Science and Social-Science.
(B) Explain the importance of Periodicals in Psychology and describe in your own words any periodical read by you.

OR

- (A) Clarify the concept of Psychology room. List the tools of Psychology room and as a Psychology teacher, what you will do to maintain the Psychology room ?
(B) List different co-curricular activities which can be held in psychology subject. State its importance in development of life skills.

2. Answer any **one** set of questions given below : **14**

- (A) Define Educational Psychology. State its objectives. Explain types of happiness in detail.
(B) Explain the structure of Psychological lab in detail.

OR

- (A) Explain the educational qualification, professional competency and skills to become a psychology teacher in school.
(B) While doing lesson planning reference books should be used. Why ? Explain with example.

3. Answer any **one** set of questions given below : **14**

- (A) State the characteristics of ideal textbook and evaluate the present textbook of standard XII of Psychology.
(B) State the characteristics of good teaching aids.

OR

- (A) What is the meaning of Psychological wellbeing ? State the types to measure wellbeing it in detail.
- (B) State the importance of charts and newspapers as visual aids.

4. Answer any **one** set of questions given below : 14

- (A) Explain western culture and wellbeing in detail.
- (B) What is motivation ? Explain motivation cycle.

OR

- (A) Describe the stages of sleep and deep sleep.
- (B) Explain in detail Self actualization and Happiness.

5. Answer any **seven** of the following questions : 14

- (1) List out name of any two periodicals useful for psychology subject.
 - (2) What do you mean by life skills ?
 - (3) Give definition of Psychology.
 - (4) What is Motivation ?
 - (5) State types of Happiness.
 - (6) State one characteristics of effective teacher.
 - (7) Give the full name of O.H.P.
 - (8) What do you mean by modals ?
 - (9) Write full name of TAT.
 - (10) Define Consciousness.
 - (11) Which drug is known as stimulants ?
 - (12) Mention importance of Yog in life.
-